

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sargöncim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása Megjelenik naponta reggel.

# ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 080, félévre 50, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejelt több :: Egyes szám 5 Lej, Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

**XLV. évfolyam, 122. szám** \* Főszerkesztő: **STAUBER JÓZSEF** \* **Vasárnap, 1930. június hó 1**

## A dunai kenyér

A kisantant júniusi kongresszusán szó lesz a dunai államok közös buzafrontjának kiépítéséről is, mert az agrárválság legkritikusabb pontján: a Duna-medencében közös baja, közös sorsa és közös érdeke van minden nációnak kenyértermelőjének.

Az idők jele és az emberi belátás eredménye, hogy a kenyérkérdés feltornázza magát a lommici osucsig, addig a magasságig, ahol komoly külügyminiszterek ülnek a tárgyalóasztalnál. A dunai kenyér egyenrangú probléma kezd lenni a dunai diplomácia aktuális kérdéseivel.

Furcsán érezheti magát, a külpolitikai kérdéseket sivar, agyongondolkozott emberi agyvelők termelik ki és rendszerint arravalók, hogy elválasszák az embert az embertől, a nemzetet a nemzetől, az államot az államtól, a kenyeret az áldásos föld ontja, az emberi verejték öntözi, az isteni gondviselés szenteli meg és az a hivatása, hogy az emberi lelkeket összehozza, hogy megérintsen, jóllakasson és a legtisztább demokráciát reprezentálja.

A kenyér tragédiájáról, a dunai kenyér drámaíjáról lesz szó. Mert a kenyérben tragédiák magva szunnyad.

Tragédia az, ha nincs és ime 1930-ban Péter és Pál hónapjában rájött a középeurópai világ arra is, hogy tragédia, embermilliók és államok tragédiája, ha sok van belőle.

Ha nincs, jön a nyomor és rendet bont, ha sok van... senki sem fizeti meg a béreje elvesztést emberi munkát és felborul a gazdasági élet rendje.

Az utóbbi ellen védekezni kell, mert abban a korszakban élünk, amikor a tengerentúl összeharcsolt kincsek önzése lesekedik minden európai zugra és a gazdasági versajtolás amerikai pumpája teljes gőzzel és gázzal dolgozik.

Az amerikai kenyér nem ismer kollegiális érzéseket. Jön s az éhségcsillapítás hivatásáról megfélemlítve, felhabzsola a dunai kenyér elől az életlehetőségeket. És a dunai kenyér feidaraboltan, emorzsázottan túrt, hogy agyonnyomja őt az amerikai kartarsa s nem jött rá addig arra, hogy hiába nevezik őt román kenyérnek, magyar acélbuzának, bácskai lisztnek, vagy csallóközi cipónak, az élete egyszivlűtetésű földből fakad, a harmatot a Duna és a Dunába folyó vizek könnyezik rá, a sorsa egyformán sivar és reménytelen, ott perészedik a román gazda kamrájában, vagy ott fülled a magyar magtárban vagy a sertések falják fel a bácskai szerb őban, vagy hitvány garasokért veszik meg a csallóközi magyartól és viszik a száztornyú Prágába.

Ez a közös élet és ez a közös sors most össze szeretne fogni. Ha valaha lehet alkalom arra, hogy a tépett testű és elrontott lelkű Középeurópán végigsimogasson a béke keze, úgy ez az alkalom most jön el. Ez az alkalom a béke, igazság és demokrácia legszebb szimbóluma: a kenyér képeben jelentkezik. A miből eddig csak banketti szelvényeket láttak nehez ebédhez szokott diplomata, az most oda fekszik eléjük pirosposztagán, illatosan s csábítóan a zöld asztalra és várja, hogy megszegjék.

A magyar ember a kenyér megszegése előtt keresztet rajzol a késsel az első részére. Ne felejtse el a Tátrai tövében felállítandó zöld-asztalnál a dunai kenyér diplomatái sem a kenyeret megillető szignumot: a béke, emberszeretet és demokrácia keresztjét.

## Halálra zuzta magát a Graf Zeppelin leszállásánál lezuhant katona

(New-York, május 31.) A Zeppelin ma, középeurópai idő szerint 12 órakor megérkezett Lakehurstba. 12 óra 5 perckor a tömeg üdvözlésére közepett, lehorgonyzott.

(Lakehurst, május 31.) Eckener kapitány nyilatkozott utjáról a sajtónak. A Graf Zeppelin — mondotta — tegnap este fél 7 órakor olyan viharba került, amely felülmúlta a múlt évi első Óceán-repülés viszontagságait. A szél sebessége 45 kilométer volt, amikor északi irányból 65 kilométeres sebességű ellenszél jött. A vihar idején a léghajó úgy mozgott, mint a hajók a tengeren. Az utasok közül azonban senki sem betegedett meg és a léghajóban nem esett kár.

Ezzel szemben úgy tudják, hogy a Zep-

ppelin kisebb sérülést szenvedett, legalább is a leszállásnál segédkező munkások szerint a hajó jobboldali gondolájának a motorrudja dróttal volt megerősítve. Eckener az utasok előtt a sérülést titkolta és a léghajót most rendbehozzák.

A Graf Zeppelin hétfőn hét órakor indul vissza Sevilába. Eddig tizenháromezerhét-száz mérföldet tett meg és 204 és fél órán át volt a levegőben.

(Berlin, május 31.) A Graf Zeppelin leszállásakor nagy szélvihar volt, amely oly erősen lengette a Zeppelin rögzítőköteleit, hogy a légi őrseget formálisan a levegőbe emelte. Az egyik őrseg egy darabig csak birkózott a széllal, azonban az egyik katona lezuhant és holtan terült el a földön.

## Egymillió dollárt raboltak amerikai bankrablók Amerikai méreteket is felülmuló bankrablás

(Saint-Louis, május 31.) Amerikai méreteket is felülmuló, páratlan vakmerőséggel végrehajtott bankrablásról írnak az amerikai lapok. A sajtó híradása szerint a Grand National Banque páncélszobájába ismeretlen tettesek betörték és onnan egy millió készpénzt raboltak el. A nyomozó hatóságok a legteljesebb rejtéllyel állanak szemben, miután a vakmerő betörésnek külsőleg semmi nyomát nem találták, dacára a pre-

cizen felszerelt vészjelző készüléknek. A vakmerő rablást éjnek idején követték el, viszont azt csak a reggeli órákban, amikor a hivatalos idő megkezdődött, vették észre. A bank pénztárosa egész gyanútlanul nyitott be a páncélszobába, a hol megdöbbenve tapasztalta, hogy az egy millió dollárt tartalmazó trezort kifurták. A rendőrség nyomban akcióba lépett, de eddig a rablás körülményeiről semmi közelebbit nem sikerült megállapítania.

## A budapesti bankrabló: KOVÁCS JÁNOS

**ZINOBER, a börtén megcsökött — Megtalálták az elrabolt pénzt — A rabló csak ruhát és kölnivizet vásárolt a pénzből**

## asztalossegéd

(Budapest, május 31.) A tegnapi bankrablás egyik tettesét Kovács János 21 éves asztalossegédet elfogták. Elfogatásában nagy szerep jutott Az Est Révész György nevű riporterének, aki a rendőrséget Kovács nyomára vezette. Kovácsot Remete-uccai lakásában éjjel egy óra után tartóztatták le és a helyszínén kihallgatták. Először tagadott és édesanyja a mellékszobából többször megzavarta közbeköltésével a kihallgatást. A detektívek erre az anyára zárták az ajtót és így hallgatták ki Kovácsot. Megkérdezték, hol volt délelőtt, ellentmondásokba keveredett. Észrevették, hogy ingének egyik osücske véres és arra a kérdésre, honnan van a vér, azt felelte, hogy a bank drótkerítésén átugorva sebesült meg. Hosszas vallatás után bevallotta, hogy az orra vérzett. A detektívek megállapították, hogy a bank drótkerítésén átugorva sebesült meg. Hosszas vallatás után bevallotta, hogy

ő követte el a rablást.

Zinober János vette rá, aki régi barátja Zinober mutatta meg, milyen uton juthat a bankba és Zinober az előszobában tartózkodott, mikor a rabló behatolt Petrihez, aki pénzt szőmolt. Mikor Zinober újra belépett a szobába, Kovács épen revolverével fenyegette Petrit, erre Zinober is feltartotta a kezét és akaratlan a szekrény felé hátrált, hogy előre megbeszélte terv szerint Kovács odakényszerítse be őket. Kiderült, hogy Zinober Kovács Jánossal még diákkorukban elkövette együtt egy bünyőt. A kereskedelmi iskola tanuló volt, amikor Kovács Zinoberrel betört a tanári szobába, hogy Zinober bizonyítványát kija-vítsa. Zinober egyébként ellúnt a városból és nyoma veszett, de miután csak pár filér volt a zsebében, remélhető, hogy hamarosan elfogják. A pénzt egyébként Kovács Remete-uccai lakásának padlásán 330 pengő híján megtalálták egy szalmaköteg alatt. A hiányzó pénzből ruhát, cipőt és kölnivizet vett magának.

## Hogy nyomozott Révész György riporter a rablók után

A budapesti esti lapoknak ezt a jelentését kiegészíti az Aradi Közlöny budapesti munkatársának következő késő éjjeli érkezett telefonjelentése:

A bankrablással kapcsolatosan igen érdekes részletek derültek ki arról, hogy a tettes Kovács János, hogyan került a hatóság kezére. Mint ismeretes, Zinober József, a bank egyik tisztviselője, viselkedésével nyomban gyanut kellett.

Pénteken délután a rendőrség intézkedéseitől függetlenül kezdett el nyomozni Révész György, az Est-lapok rendőri riportere. A hírlapíró először Zinober Remete-ucca 5. sz. alatt levő lakására ment ki és néhány percen belül megállapította, hogy Zinober nem az a puritán jellemmel rendelkező ember, ahogyan őt a bank igazgatósága beállította. Zinober József ugyanis két évvel ezelőtt átkulccsal betört az iskolájába, hogy az évvégi jeveket

kijavítsa. Ezt a betörést Zinober Kovács János nevű osztálytársával együtt követte el, akiről kiderült, hogy munkanélküli álló asztalossegéd, akivel Zinober sülvé-főve együtt volt.

Azt is megtudta a hírlapíró az iskolai betörés másik három részeseitől, hogy Kovács és Zinober elhatározták, hogy most már nagyobb arányú betöréseket követnek el, mert nagy pénzüsszeghez akarnak jutni, hogy kényelmesen élhessék le életüket.

A rendőri riportert ezután kint járt Kovács János lakásán is, az asztalossegédet azonban nem találta otthon. Környezete azonban elmondotta, hogy Kovácsnak kopott ruhája és aktatáskája van. Legutóbb pénteken déliben járt lakásán. Ez alkalommal nagyon elegánsan volt kiöltözve.

Most már nyilvánvaló volt, hogy a bankrablást Kovács követte el.

Révész hírlapíró még este jelentést tett tapasztalatairól a főkapitányhelyettesnek.

## Belerohtant egy versenyautó a közönség soralba

— 14 halott, 29 sebesült —

(Winchester, május 31.) A tegnapi autóverseny alkalmával véres kimeneteli autószerencsétlenség történt. A winchesteri pálya zsufolóság miatt érdeklődőkkel. A gépkocsik javában versenyeztek. A közönség nagy izgalommal várta a verseny eredményeit, amikor az egyik versenyző a népes tribün előtt elvágta kormánydeieket kapott és belerohtant a nézők közé. Az autóverseny közönsége között óriási pánik keletkezett. Mindenki a kijáratok felé menekült. A gépkocsi vezetője elvesztette lélekjelenlétét és nem fékezett idejében. Ennek tudható be, hogy az autószeren-

csétlenségnek 14 halottja és 29 sebesültje van. A vizsgálat eddig csak azt állapította meg, hogy a gépkocsi egy előre nem látható kormánydeieket kapott.

**EXQUISITE PENSIO**  
Budapest, IV., Plarista-ucca 6.  
Telefon: Aut. 885—39.

Elsőrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű kilátással a Gellért hegyre. A Dunakorzó mellett. Közönségi fűtés. Hűdég-meleg folyóvíz.

## Magyarország kész belépni a középeurópai agrárblokkba

(Budapest, május 31.) Mayer János földművelésügyi miniszter a képviselőházban ma válaszolt Sándor Pál országgyűlési képviselő azon interpellációjára, amelyben a középeurópai agrárállamok gazdasági szövetségének gondolatát vetette fel. Ehez a gazda-

sági szövetséghez tartozna Magyarország, Románia, Jugoszlávia és Bulgária. A földművelésügyi miniszter válaszában kifejtette, hogy Magyarországnak nincsen semmi ellenvetni valója a terv gyakorlati kivitelét illetően.

## Guza antialkoholista és antiszemita kabaréja

A kamarát Guza beszélt ma ki — „A zsidók mérgezik a szeszt” — Guza rokonai is szeszgyárosok

(Bucuresti, május 31.) A kamara mai ülésének főbb és érdekesebb eseményei délután maradtak. A délelőtti ülésen isnét a szesztörvény vitája volt napirenden. Danilcsu képviselő követeli, hogy a szesztörvényt az egészségügyi minisztérium is vizsgálja felül, mert elsősorban egészségi szempontok fontosak a törvény megalkotásánál. Visoneanu képviselő az alkoholizmus ellen beszél és követeli, hogy a községeknek joguk legyen az alkoholtilalmat elrendelni. Beszéde után a délelőtti ülés befejeződött.

Délután napirend előtt nem történtek felszólalások. A szesztörvény vitájával kezdődött az ülés és az első felszólaló Guza professzor volt. Az egész ülés nagy zaj és főleg nagy derűtség közepette beszélt végig. Azzal kezdte beszédét, hogy Madgearu pénzügyminiszter még iskolába járt, amikor ő 1894-ben benyújtotta a szesz monopolizálásáról szóló törvényjavaslatot. Beszédét így folytatja:

— A legszigorubb szesztilalmat követelék, mert a szesz megmérgezi a nép lelkét.

Mironescu: A maga tanai vajjon nem mérgezik-e meg?

Guza erre nem válaszol, hanem kémiai fejtegetésbe kezd. Óriási derűtség mellett magyarázza a különféle gabonapálinkák kémiai összetételét.

Buleu professzor: Milyen alapon beszél ön a kémjáról, amiről fogalma sincsen?

Guza: Én meg azt kérdelem, hogyan mer ön velem így beszélni?

Buleu: Ön professzor ur mindig atyja volt a nemzet huligánjainak.

Guza azt fejtegeti, hogy a szeszgyárak a zsidók kezében vannak és ők mérgezik meg az ország népét. A zsidók mérgezik a szeszt. (Óriási zaj. Közbekiáltások: Rendreutasítani!)

Guza: A szeszt, ezt a mérget a zsidók hozták be Romániába.

Rascana professzor: Hiszen már a dákok is ittak.

Guza: Dehogyan ittak, azok csak részegsek voltak.

Ismét folytatja kémiai fejtegetéseit. Beszédét állandó zaj és derűtség kíséri.

Mironescu félbeszakítja: — Tudjuk mit akar mondani, térjen a tárgyra.

Guza: Ki kell venni a szesztgyártást a zsidók kezéből. Nem szabad hagyni, hogy ellenségeink megmérgezzék a népet.

Madgearu pénzügyminiszter: Térjen a tárgyra.

Guza: Hiszen az ön szesztéről van szó.

Madgearu: A magáé is és ha nem tud érdekesebbet, fontosabbat mondani, jobb lesz, ha abbahagyja.

Guza tovább is azt fejtegeti, hogy a szeszt a zsidók hozták be.

Kornert német képviselő: Dehogyan, a zsidók, a németek.

Guza: Kétszázharmincegy szesztgyár van Romániában és mind a zsidók kezében.

Felakarja sorolni a szesztgyárosok neveit.

Egy-két zsidó hangzású név felolvasása után valaki közbekiált:

— Miért nem beszél sógoráról Juniorról és közeli rokonáról Grigorceanuról, akik szintén szesztgyárosok?

Guza elhallgat és zavarodottan, tanácstalanul áll. (Zaj és derűtség.)

Mironescu: Válaszoljon, rokonai valóban szesztgyárosok?

Guza nem válaszol, mire Mironescu nagy derűség közben megismétli a kérdést.

Rozdoveanu szociálista: Rokonai nem mérgeznek?

Guza: A zsidók mérgezik meg.

Az elnök tiltakozik Guza kijelentéséi ellen.

Mironescu megkérdi Guzától, hogyha németek gyártanak a szeszt, akkor nem volna mérges hatása?

Guza: Ön nagyon fiatal ahhoz, hogy ilyen megjegyzéseket tegyen.

Guza kijelenti ezután, hogy emlékiratot terjeszt a Ház elé, amelyben ismertetni a szesz káros hatását. Felakarja olvasni az emlékiratot.

Madgearu: Tegye le a Ház asztalára, mert nem lesz itt senki, aki végighallgassa. Látja-e, hogy a karzat már teljesen kiürült?

A pénzügyminiszter szavai után a képviselők nagyrésze felállt és kiment a folyosókra. Mindössze huszan maradtak bent, akik végighallgatták Guza további fejtegetéseit a gabonaszesz kémiai összetételéről.

A szenátusban Mihalescu az agrárvisz-szaélésekről beszél. Fortunescu az egészségügyi törvényt kritizálja, ezzel szemben Pav-lla Bratesanu dicséri a törvény szellemét. Ezután a szenátus ülése véget ért.

## Macdonald ki akar egyezni Gandhival

(London, május 31.) Macdonald egyezséget ajánlott Gandhinak és ebben biztosítja a dominiumok alkotmányát. A miniszterelnök megbízásából egy angol újságíró tárgyalt Indiában s Gandhi egyik híve Londonba érkezett, hogy Macdonalddal tanácskozzon.

(London, május 31.) Az indiai haditanács felhívta az önkénteseket, hogy vegyenek részt a quatalai sóraktár holnapi rohamánál, amely az eddigi támadásokat felül fogja mulni. Mintegy kétezer önkéntes részvételére számítanak. A hatóság a gyalogos rendőrséget megerősítette, sőt katonai csapatokat is vontak össze. A darsalai sóraktár ostrománál százötven önkéntes vett részt, akik közül százhatvan megsebesültek.

**FÉRFIAK!**

A szenszáció, törvényesen védett „AMOR STAR” garanciát ad azonnal és állandóan segít teljes impotenciánál is! (nem medicina). Illusztrált ismertetőt, orvosi szaklap méltatásával 25 le ellenében, diszkrétén küld.

Dr. Keleti Budapest, Petöfi S.-ucca 17.

## Jönnek a bécsi gyerekek

(Arad, május 31.) Mint minden évben, úgy ez idén is jönnek bécsi gyerekek a Bánátba. A bécsi gyerekek előre örülnek az ilyen kirándulásnak, mert szabadulást jelent a nagyváros falai közé szorult gyermeklélek számára, viszont a bánáti gyermekek számára kedves játszótársakat jelent a fővárosi jövevény. Miután csak annyi gyermek jöhet le, amennyire bánáti családok igényt tartanak, úgy kéri a szülőket, hogy mihamarabb jelentsék be igényüket, még pedig vagy a „Verein der Banater Schwäben, Wien, I. Schaniler-gasse 6., vagy „Gauamt der Deutsch-schwäbischen Volksgemeinschaft”, Arad, Str. Closca 2. A bejelentések június 13-ikáig eszköz-lendők. A gyermekek július első hetében fog-nak érkezni.

**Miért vásárolhat Ön ná- festményt?**

- 1) Mert olcsón és nagy választékból vásárol!
- 2) Mert kp. áron részletfizetésre is vásárolhat!
- 3) Mert a legnevesebb művészek garantált festményeit kapja!
- 4) Mert Ön a festményt ki is cserélheti!

**Kerpel Izsó** műkereskedése, Aradon

**AZ AMIZONI ORSZ. MAGYAR NŐNEVELŐ INTÉZETBEN**  
BUDAPEST, VI., Amerikai-ut 48.  
a felvételek június hó folyamán még tartanak

## Elkészült az új magyar választói törvény

(Budapest, május 31.) Most készült el az új választói törvény, amely szerint a választókerületek számát negyvennel apasztják, így az új magyar parlamentnek 215 tagja lesz. Az új választások vagy ez év szeptemberében, vagy jövő év áprilisában lesznek és erre vonatkozóan Bethlen István gróf Debrecenben tartandó beszámoló beszédében fog nyilatkozni.

## Megérkeztek Aradra a közüzemeket kommercializáló szakmérnökök

(Arad, május 31.) Megírta az Aradi Közlöny, hogy a belügyminisztérium megbízásából mérnökök jönnek Aradra, akik felülvizsgálják a közüzemek leltárát és előkészületeket tesznek a kommercializálási törvény végrehajtására. A mérnökök ma Aradra érkeztek és még a mai napon megkezdtek munkájukat. A közüzemek teljes berendezése közel hetven millió lejtben van felvéve a leltárban. A gázgyár, a vízművek és a villanygyár harmincyolc millió lejtet szerepel. A város vezetősége a megérkezett mérnököknek személyenként harmincezer lejt tiszteletdíjat utal ki.

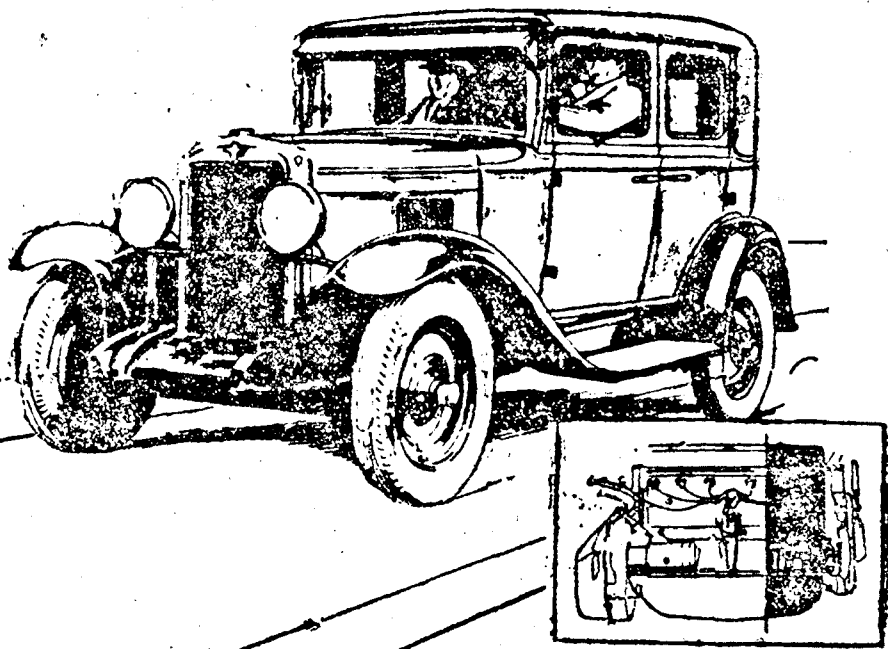
## Az egyre növekedő munkanélküliség megbuktathatja az angol munkáskormányt

(London, május 31.) (Az Aradi Közlöny londoni levelezőjétől.) Kerek egy esztendeje, hogy a munkás-párt immár másod ízben Anglia élére került. Macdonaldnak már első jubileumát is a súlyos krízis komor felhői veszik körül. Mosley Oswald, a munkáskormány egyik prominens tagja, nagy feltűnést keltve, bátran, mondhatni zenekisérettel, kilépett a kormányból. Mosley a munkanélküliség minisztere volt és azért hagyta ott a kormányt, mert az vonakodott hozzájárulni egy Mosley-féle, a munkanélküliség leküzdését célzó drasztikus tervezethez. Bizonyos, hogy a munkáskormány eddig képtelennek bizonyult a munkanélküliség problémáját még csak csökkenteni is, annál kevésbé megoldani. Egy esztendővel ezelőtt az angol viszonyok ismerői megállapították, hogy a munkáskormány ezzel a kérdéssel áll, vagy bukik. Kormányzásának első tíz hónapját nagy külpolitikai problémák töltötték ki. Macdonald amerikai utazása, a flottakonferencia, a Szovjetországgal való viszony szabályozása, az egyiptomi kérdés, stb., stb. Most azután mind ezek a kérdések többé-kevésbé háttérbe szorultak és az indiai zavargások ellenére is, a munkanélküliség problémája került előtérbe.

Ez a rém ezuttal valóban megdöbbentő arányokban jelentkezik. A munkanélküliség legutóbbi statisztikájának számadatai a munkátlanok jóformán valószínűtlen növekedését mutatják. Míg a múlt év június havában, amikor Baldwin megbukott, a munkanélküliek száma kerek egy millió volt, ma ezzel szemben 1.739.500.

Szédítő szám! A háború utáni idők legnehezebb esztendeje óta (1921—22.) sohasem volt annyi munkanélküli, mint most. És szomorúan jellemző, hogy Macdonald kormányra lépésének pillanatától jóformán napról-napra szünet nélkül nőtt ez a szám.

A munkanélküliség növekedésének fő okát a munkáskormány által előidézett bizonytalanságban kell keresni. A munkáskormány gazdasági politikája igen óvatos volt, amde az angol kereskedő párját ritkítóan konzervatív és nem csoda, ha a legbátortalanabb szocialista politikára is tulságosan reagál. Így tehát a munkanélküliség növekedése jólreláthatóan megbuktathatja a munkáskormányt.



## A Chevrolet Six a modern követelményeknek teljesen megfelel

1923 — ban még husz amerikai gyár épített négyhengeres autót — hat évvel később már csak négy.

A hathengeres végleges győzelmet aratott. De sok autós kénytelen volt a magas ár miatt jobb meggyőződése ellenére is négyhengerest vásárolni. A Chevrolet Six megjelenése ezt az utolsó akadályt is elhárította.

A közönség a legteljesebb bizalommal viseltetik az erőteljes és simajárású Chevrolet motórral szemben, amely egymagában is elegendő ahhoz, hogy a Chevrolet világhírét indokoltá tegye.

Ha mindezekhez még hozzávesszük a Fisher karosszériák szépségét, a harmonikus Duco-lakozást, a kényelmes üléseket, úgy megértjük a Chevroletnek folyton növekvő népszerűségét.

## CHEVROLET

Chevrolet - Pontiac - Oldsmobile  
Oakland - Vauxhall - Buick - Marquette - La Salle - Cadillac - Chevrolet tehorkocsik - G. M. C. tehorkocsik - Fisher karosszériák

A GENERAL MOTORS  
GYÁRTMÁNYAI

## Még nincs döntés a telefonkoncesszió ügyében

(Bucuresti, május 31.) A ma délben tartott minisztertanács még nem döntött a te-

lefonkoncesszió kiadása ügyében. Azonban biztosra vehető, hogy a koncessziót a Mer-gan-csoport kapja meg, amely, mint ismeretes, két milliárd lejt ajánlott föl a Mezőgazdasági Hitelintézet alapítási céljaira.

## Makacsul tartja magát a hír, hogy Maniu Gyula lemond

Visszavonulnak a nemzetipárti miniszterek

(Bucuresti, május 31.) Az ellenzéki lapok ismét hosszasan foglalkoznak a parasztpárt belső válságával. A Curenul szerint Maniu Gyula miniszterelnök összehívta a párt erdélyi képviselőit, akikkel beható tanácskozásokat folytatott. Eről a megbeszélésekről csak annyi szivárgott ki, hogy az erdélyiek ragaszkodtak Vaida belügyminiszter személyéhez.

A miniszterelnök ezek után azzal a gondolatokkal foglalkozik, hogy a kormányelnökséget Mihalachenak ajánlja fel.

Abban az esetben, ha a régenstanács nem gördítene akadályokat Mihalache miniszterelnöksége elé, a nemzetipárti miniszterek teljesen visszavonulnak a kormányzástól és csupán a törvényhozó testületben fognak együttműködni a parasztpárttal.

## Nem mond le a közoktatásügyi és a munkaügyi miniszter

Bucurestiből jelentik: A mai lapokban elterjedt a hír Costachescu közoktatásügyi és Raducanu munkaügyi miniszter lemondásának a hír illetékes helyen cáfolják.

Egyes hírek szerint a megalapítandó Mezőgazdasági Hitelintézet kormánybiztosi állását ajánlották fel Raducanunak. Ebben az esetben Raducanu helyét Ioanescu foglalná el.

## Hat havi hitelre

vásárolhat  
könyvet, kottát, papírárut  
„CONSUM“ könyvecskével  
KERPEL-nél.

# A cluji színészkongresszus eredménytelensége

— Tervek, javaslatok határozat nélkül —

(Kolozsvár, május 31.) Az Aradi Közlöny Kolozsvárra küldött munkatársának telefonjelentése: A kolozsvári román Operaházban megtartott a romániai színészsindikátus kongresszusát, melynek programjába egyik főpontként vették be az erdélyi színészet sorsát. Az erdélyi színészet tudvalevően egy a magyar színészettel és épen ezért feltűnést keltett, hogy a magyar színészerdekeltségek aránylag csekély számban voltak képviselve. A kongresszuson egyébként nem merültek fel olyan konkrétumok, amelyek javították volna a színészek, illetve a színházak sorsát. Ott kizárólag óhajok hangzottak el, amelyek nem sok reményt nyújtanak arra, hogy a haladó magyar színészet életre keltsék. A magyar színészetet a kongresszuson a következők képviselték:

Szendrey Mihály, dr. Ferenczy Gyula, Felér Imre, Hevesi Miklós, Kovács Imre volt színikazgató, Beregi Béla, Hetényi Elemér, Vigh Ernő, Lendvai József, Tarnai József. A kongresszust Bramorescu elnök nyitotta meg. Tiltakozott az állami színházak kommercializálása ellen és halás köszönetet mondott a kongresszus nevében Iorga és Ciza professzoroknak, akik a kommercializálás ellen felszóltak a parlamentben. Vancica tükör szövegét ezután beszéde folyamán rátér az erdélyi színészet válságára, amelynek meg-

oldását a következő pontok megvalósításában látja:

1. A jövőben egyetlen koncessziót se adjon ki a miniszter a szindikátus megkérdezése nélkül. 2. A miniszter kötelezze a színikazgatókat, hogy legalább százezer lej kauciót tegyenek le. 3. Kötelezővé kell tenni az egy éves szerződés megkötését és a létminimum megállapítását. 4. A színházak igazgatója nem kell, hogy színész legyen, de ebben az esetben egy szakértőnek kell vezetnie a színházat. 5. A külföldi színészek kútasítása, hogy ezzel a román állampolgársággal rendelkező színészek kenyeret kaphassanak.

Hetényi Elemér a váradi társulat véleményét mondja el. Azt találja helyesnek, ha négy magyar társulat működne Erdélyben. Két kisebb és két nagyobb. Vigh Ernő Hevesi színikazgató nevében beszél. Kijelenti, hogy hat, vagy hét koncessziót kellene kiadni. Nem tartja helyesnek, hogy bukott színikazgatók is kapjanak koncessziót. Tarnai József felszólalása után Szakács Árpád írásbeli javaslatát olvassák fel. Javaslatot tesz a színikerületek beosztására. Ezután megtörténtek a választások. A választmányba két magyar tag került: Leövey Leo és Tóth Elek kolozsvári színészek. Ezután a kongresszus befejeződött, de nem hozta meg a várt eredményt.

## Irodalom és művészet

\* Az írók és zeneszerzők kongresszusának tagjai a magyar kormányzónál. Budapestről jelentik: Az írók és zeneszerzők világkongresszusának Budapesten időző tagjai ma jelentek meg a budai várban Horthy Miklós kormányzó előtt. 18 nemzet képviselőjében 120 delegátus volt jelen a fogadásnál s ezek nevében Fulda Lajos üdvözölte a kormányzót, aki francia nyelven válaszolt az üdvözlésre, majd elbeszélgetett az írókkal és zeneszerzőkkel angol, francia, német és olasz nyelven.

## A NAGY TRIÁSZ A CENTRAL-MOZGÓBAN.

\* Horváth Mici behirdetett két bucsuestjét az általános óhajnak engedve, pünkösdi vasárnap és hétfőre halasztotta és így előreláthatólag ezen a két estén találkozni fog egymással Aradváros elit közönsége, akik rajongói a művészetnek és mindenkor hálásak kedvenceik iránt. Horváth Mici kétségtelenül éveken keresztül egyik dédelgetett primadonnája volt Aradnak és hihető, hogy a közönség a művésznő bucsuját bensőséggé és meleg ünneppé fogja avatni tömeges megjelenésével és tüntető ovációival, amelyre Horváth Mici ezuttal is rá fog szolgálni. Vasárnap este a művésznő műsoros estjét tartja meg, amelyen a művésznőn kívül fellépnek mint kitűnő segítőtársak: Sepetanu Livia, Huszár Károly, Bing János, Róna Dezső operaénekesek, Darvas Ernő színművész és Spiegel Eta gyermekprimadonna. Színrekerülnek a legszebb opera- és operett-részletek. — Pünkösdi hétfőjén „A piros bugyelláris” remek

**STEINWAY & SONS**

vezető világmárkás zongorák ugyanintén A. Förster, R. Stelzhammer, Carl Dörr, Original Stingl elsőrendű wieni gyártmányok gyári képviselője

**FAIX J. zongoratermben**

Arad, Str. Consistoriului 25. volt (Batthyány-utca.)

Hangolás, javítás, zongoraköltés

népszínmű kerül előadásra Horváth Mici második bucsuestje gyanánt, amelyen a művésznő iránti tiszteletből a férfi főszerepet Kobza Imre ur vállalta. ki gyönyörű hangjával és bámulatatos színpadra való rátermettségével már több ízben zajos sikereket aratott az aradi színpadon. A többi főszerepet Győző Alfréd, Kassay Károly, Darvas Ernő, Kun Dezső, Károly Klári, Vár Paula, Erdélyi Kálmán és Kiss Margit vállalták. Ezen kitűnő együttes már egymaga is biztosíték arra nézve, hogy a közönség ezuttal egy igen élvezetes és nagyszerűen összetanult előadást fog kapni. A Piros bugyelláris előadása mérsékelt vagyis olcsó helyárok mellett lesz megtartva. Mindkét estére a pénz tár máris árusítja a jegyeket.

## IVAN MOSJUKIN LIL DAGOVER BETTY AMANN

\* Dr. Ungárné Éghy Ghyssa növendék-táncestélyén, 5-én kiragadjuk a stilizált bécsi práttert eredeti díszleteivel, harmonika- és fuvózenekarral, vásári kikiáltóval, műlovartűkökkel, bohóccal, akrobatával, ringlispiállal és bábszínházzal, mely köré izésesen csoportosulnak a szóló-, duo- és csoporttáncok. A torna csak mint vezető szerepel, mert a közönség már úgy is tudja, hogy Éghy Ghyssa egész idény alatt gimnasztikát és ritmust tanít és csak közvetlenül előadása előtt tanítja be táncait, nagyszerű szervező erejével. Az

**LAURANA** Enkelhardt Pensio

Villa Igea.

Budapesthez legközelebb eső tengeri fürdő.

Tengerparton magyar uricsaládi üdülő.

Kitűnő magyar konyha. Kedvezményes előszobák.

Felvilágosítás: Tel. 874-25.

## Strandolók figyelmébe!

### Frottier-kelmék

nagy választékban érkeztek

### „MERCANTIL” divatruházba Arad

Dácla kávéházzal szemben.

„CREDIT” R.-T. könyvecskével 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub> havi hitelle

estély mindvégig leköti és bámulatba ejti a közönséget, mert már a kezdő gyerekek is komoly művészetet produkálnak, a régi, felmőtt növendékek kiforrottsága mellé. Jegyek a téli színház pénztáránál.

## OTTHON PENSIO

Budapest, Nagymező-utca 68. A Vilmos oszászár utnál

A város központjában. Ujannon berendezett elegáns tiszta szobák. Elsőrendű ellátás, Családias otthon. Napi ellátás szobával 6 pengőttől.

## „A tudományosan megszervezett barbarizmus”

(Páris, május 31.) A Journal des Debats az indokínai zavargásokról írva, felhívja a figyelmet a bolsevik veszélyre. Azt írja, hogy a szovjet nem tudott eredményt elérni az európai államokban és most a gyarmatokra veti magát. Európának össze kell fogni a tudományosan megszervezett barbarizmus ellen.

## Arany emlékkönyv a tuberkulózis elleni küzdelemben

A tuberkulózis elleni küzdelem egyesületének vezetősége a pünkösdi gyűjtőnapok alkalmából felkéri Aradváros társadalmát, hogy áldozatkészségét az alábbiak szemelött tartásával gyakorolja:

1. Gyűjtő urnáinknál, mint a múltban, önként szíveskedjék néhány lejt adakozni.
2. A Központi előtti sátorban kiállítandó Arany emlékkönyvünkben nevét és adományát aláírásával örökítse meg.
3. Az adomány 20 lejnél kezdődik.
3. A jószívű és megértő embertársaink lépjenek egyesületünk tagjai sorába, az egyszersmindenkorra fizetendő 1000 lej mellett alapító tagul, vagy évente 50 lejt fizető rendes tagként.
4. Alapító és rendes tagjaink, valamint a most belépők szíveskedjenek Aranykönyvünkbe nevüket a fentartott lapokon adomány nélkül bejegyezni, mert:

Arany emlékkönyvünk maradandó emléket állít és az, ha lapjai megtelnek, Aradváros muzeumban nyer elhelyezést.

Arany emlékkönyvünkhöz és gyűjtő urnáinkhoz az emberszeretet nevében mindenkit tisztelettel meghív és elvár az egyesület vezetősége: Fejér Gáborné ügyv. elnöknő, dr. Bogdán Virgínié alelnöknő, dr. Posgay István igazgató, dr. Cucu Vazul igazgató.

## Jöttek, láttuk, győztek!

### Halálos autószerencsétlenség

(Budapest, május 31.) Bartos János képviselő a pilisvörösvári plébános társaságában ma autón akart Piliscsabáról Budakalászra menni. Az autó nekiment egy táviró-póznának és pozdorjává tört. A sofőr nyomban meghalt, a képviselő és a plébános életveszélyes sérülésekkel kerültek a kórházba.

**Szülők**

**A SZEGEDI SZENT GEL-  
LÉRT KONVIKTUS**

a jövő tanévre felvessz jó elem-  
menetű középiskolai tanu-  
lókat. Évi ellátási díj 600 P.  
Tájékoztatót az intézet igaz-  
gatósága (Szeged, Kálvária-u.  
10. szám) kérelemre küld.

**figyelmébe!**

Június 3-án, kedden, szenzációs, páratlanul izgalmas riportorozatot kezd az

## Aradi Közlöny

az egész világot izgalomban tartó düsseldorfi bűntényről.

### „Kürten Péter, a düsseldorfi vámpír“

cím alatt naponta riportot közlünk, amely rekonstruálja az elfogott düsseldorfi kéjgyilkos rémségeit, az egy évig tartott eredménytelen és izgalmas rendőrségi nyomozást. A riport hiteles adatok alapján készült és hűséges képét adja a tömeggyilkos vérfagyasztó cselekedeteinek.

## COTROTO ROZALIA a tizennyolc hónapos csecsemő-nő, akinek csodatársa egy kilenc éves fiú, aki hat éves korában már nemileg teljesen kifejlett férfi volt

— Látogatás a gyermekkórházban és beszélgetés dr. Radu főorvossal —

(Arad, május 31.) Furcsa dolog, de minden alkalommal beigazolódnak, hogy a közönséget ma már nagyon izgatják a gyilkosságokról, földrengésekről szóló hírek, a nagy katasztrófák és a halottak százait eredményező csatározások. A vérből elég volt. De az újságolvasónak szenzáció kell. Az Aradi Közlöny mai száma kihozott egy szenzációt, amely, hogy úgy mondjuk, telibe találta a közönség érdeklődését. Valóban, mint egy eldobott és felrobbant bomba, olyan megrázó hatást váltott ki az aradi gyermekkórház csodacsecsemőjéről szóló hír, amely a természet, szinte hihetetlenül látszó groteszk játékáról számolt be.

Ma még Aradon beszéltek erről az emberről, de holnap, holnapután talán az egész világba szétviszi a dróttalan táviró a hírt, mely különösen a tudományos világban fog kiváltani mélyes hatást, mert az aradi eset egyedülálló az egész világon. Dr. Radu Cornel az aradi gyermekkórház igazgató-főorvosa ezeket mondotta:

— Az orvostudomány mindössze hét olyan esetet jegyzett fel, amikor apró leánygyermeknek a legteljesebb mértékben megnyilvánult a pubertás kora. De ezek a gyermekek három, vagy legalább is két és fél évesek voltak. Az aradi eset azért egyedülálló, mert a gyermek másfél esztendő és már hónapokkal ezelőtt is teljesen kifejlődött nemiséggel rendelkezett.

Végigmentünk a két gyermekkórház hatalmas telepének szépen gondozott, üde, zöld lombokkal szegélyezett sétányán. A főorvos kedves, udvarias, de őszintén bevallja, hogy nem szívesen ad felvilágosítást kórházának különös csodájáról. Az volt a szándéka, hogy miután bemutatta az aradi orvosszövetség előtt, külföldi szaklapokban ismerteti az esetet. Ugy vélekedik, hogy a dolog nem érdekli a nagyközönséget, hanem csak a tudományos köröket. Bizonyítottuk, hogy a nagyközönség körében valóságos szenzációt keltett az Aradi Közlöny híre, amely beszámolt a különös csecsemőről és olvasóink egy része kétkedéssel fogadja. Nekünk pedig bizonyítani kell. Mi is bevalljuk, hogy nem vagyunk teljesen a híves szilárd alapján. Igaz, hogy egy orvos beszélte el nekünk a dolgot, de nem tartottuk kizártak, hogy talán fantáziáját egy kissé a lelkesedés és az elfogultság fűtötte. Talán nem is másfél éves a gyermek és talán nem annyira fejlett, mint ahogyan hallottuk.

— Tudja mit — szolt mosolyogva a főorvos — megmutatom magának a mi kis csodánkat. Ezekután kötelességem a közönség és az önök hitetlenségét eloszlatni.

Elérkeztünk a belgyógyászat épületéhez. A gyönyörűen rendezett parkot a Holtmaros mocskos vize vágja ketté. A főorvos beszél:

### Nevelő Intézet BUDAPEST, I., Szepesi-u. 8.

A Zugliger legszebb helyén, nagy parkban. Növendékei magán- vagy nyilvános tanulókként végezhetik tanulmányaikat. A leggondosabb egyéni nevelés és tanítás, kitűnő ellátás. Bővebb felvilágosítást ad az igazgató: Dr. Nógrády László.

— Számos ízben kérvényeztem a városi tanácsnál, hogy ezt az egészségtelen csatornát fedessék be, de hiába. Nyáron szinte tűrhetetlen büzt áraszt a Holtmaros itt a kórházterület közepén.

Bemegyünk a belgyógyászat ragyogóan tiszta folyosójára. A kvarz, a Röntgen-szobákban keresztül eljutunk abba a kis szobába, ahol Cotroto Rozália, a tizennyolc hónapos csodagyermek fekszik. Egyedül van. Nem engedik közös terembe, pedig szülei szegény emberek, akik nem tudnak külön szobát fizetni. De a kis Rozália megérdemli, hogy úgy őrizték, mint egy ritkaságot.

Kék szemével csodálkozva bámul ránk. Eleinte komoly, később mosolyra derül az arca. Gyermekek arc, de pillantásában valami fájdalmas, megtört öntudatosság látszik. Szólunk hozzá, de egy hangot nem sikerül kicsalni belőle, csak mosolyog, de mosolyából hiányzik a csecsemőket jellemző kedves báj. Szomorúan mosolyog a kis Rozália. A főorvos takarójához nyúl és leemeli róla. A gyermek arca elkörmölyödik, de egyetlen mozdulatot sem tesz.

— Mielőtt kioperáltuk egyik petefészket, — mondotta dr. Radu — ha vizsgáltuk, szemérmes ijedtséggel tiltakozott. Nem akarta engedni, hogy feltakarjuk és csodálatos ösztönös szemérmel kézzel-lábbal tiltakozott a vizsgálat ellen. Az igazi csoda azonban az operatív beavatkozás után állt be. Nemi szervei észrevehetően kezdenek visszafejlődni és szemérmessége elmúlt, a vizsgálatot a feltakarást úgy fogadja, mint bármelyik normális csecsemő.

A főorvos megmutatja a gyermek testét. Mint egy liliputi országból származó, teljesen fejlett törpe nő. Dr. Radu főorvos elmondja, hogy az operáció négy héttel ezelőtt történt és a műtét előtt még sokkal megdöbbenőbb volt testének fejlettsége.

— Ennek a különös csodának az a magyarázata, hogy a gyermek túléltetett petefészekkel született. S hasában egy daganat keletkezett, ami annyira izgatta a petefészeket, hogy megnyilvánult nála az érett nő összes jelenségei. A szülők behozták a kórházba s itt megállapítottuk, hogy a gyermeknek csonttuberkulózis is van. A betegség azonban jóindulatú és remélhetőleg sikerül kigyógyítanunk.

Eltávoztunk a szobából. A gyermek tágra nyitott szemekkel bámul utánunk.

— Szerkesztő ur, akar-e valami más érdekeseget is látni? Ha már itt van, megmutatjuk az összes csodánkat.

A főorvos nevetve mondja ezeket és választ sem várva, elvezet egy nagyobb terembe, ahol nyolc-kilenc éves fiúk fekszenek a tiszta ágyakban. Mindjárt a terem sarkában elhelyezett ágyhoz megyünk. Egy huszonhá-

### VELENCE-LIDO HOTEL VILLA URANIA

100 szoba, központi fűtés, minden modern komfort. Pensio 35 Lirától. L. Gabor Brnó 122-510.

## Nyílt levél

Arad és Vidéke Közönségéhez!

Hosszabb külföldi utam alatt sikerült nagyobb mennyiségű szövetet a legkiválóbb minőségben és jutányos áron beszerezni. Ezen újabb beszerzés által egvéként is dus raktáromat még jobban kibővítettem és módomban áll a legkiválóbb angol szövetekből mérték szerint készített finom és divatos uröltönyöket 120—160 pengős áron az igen tisztelt Közönség rendelkezésére bocsátani. Midőn még megjegyzem, hogy ezen öltönyök a legjobb minőségű kellékekkel lesznek kidolgozva, egyuttal bátorkodom a tisztelt Közönséget dus raktárom megtekintésére — minden vétel kötelezettsége nélkül — ezennel tisztelettel meghívni. Mérték utáni rendelések 48 óra alatt elkészülnek.

Tisztelettel

Fehér M. Miksa

világvárosi uri ruha áruháza  
Budapest, IV. Károly-körút 12.

rom-huszonnégy évesnek látszó legény bámul reánk. Állig be van takarva.

— Hogy vagy Imre öcsém — kérdi tőle a főorvos.

A legény mély, férfias hangon válaszol: — Jól vagyok főorvos ur.

— Ez a fiú — mondja a főorvos — kilenc esztendő. De már hat éves korában teljesen kifejlett férfiassággal rendelkezett.

A fiut leszállítja az ágyról. Levetkezteti. Tökéletesen fejlett felső teste van. Mint egy husz esztendő fiatalembernek. Lábai azonban csenevészek, görbék és rövidek. A főorvos elmagyarázza, hogy a fiúnak epileptikus rohamai vannak és szellemileg kissé visszamaradt. Különbözik rendkívül izmos és a férfiasság minden tünete megnyilvánul nála. A beteges fejlettségének oka az, hogy azokon az agysejteken, amelyek összeköttetésben vannak a nemi szervekkel, daganat keletkezett. Ez a daganat okozza az epilepsziászerű tüneteket és a fejlett nemiségét.

Az aradi gyermekkórház csodáit megtekintettük. A legközelebbi orvosgyűlésen mind a két csodagyermeket bemutatják és foglalkoznak velük a szaklapokban. Elbucszunk a főorvostól. A kórház parkjának dus, buja növényzete között haladunk kifelé a poros városba, ahol az emberek lótnak, futnak, élnek, gyűlölnék és szeretnek...

Pülsi Géza.

### TAKÁCS PENSIO

Budapest, IV., Kristóf-tér 2.  
A Duna-part mellett. Egészen új, modern berendezés, hideg-meleg folyóvíz. Lift, elsőrendű konyha. Hat pengőtől. Telefon 876—09

### Az aradi mozik mai műsora.

**CENTRAL MOZGÓ:** Sorozatos előadása az óriási sikerű HADZSI MURAT (A fehér ördög) című hatalmas hangosfilmnek. Iván Mosjoukin, Lil Dagover és Betty Amannal a főszerepekben. Előadások kezdete 5, 7 és negyed 10 órakor. Pontos megjelenést kérünk; mert az ajtók kezdéskor bezáratnak.

**SELECT MOZGÓ:** 4<sup>1/2</sup>, 6, 7<sup>1/2</sup> és 9 órakor Premier. Lon Chaney egyik legnagyobb teljesítménye a POR ÉS HAMU c. exotikus drámában Imogene Robertson és Lianel Barrymore közreműködésével.

**ELITE MOZGÓ:** AZ ÁLARCOS LOVAG Vadnyugati kalandor dráma. — Főszerepben: Tim Mac Coy.

**GRADISTE MOZGÓ:** KALAND (Szerelmem pokla.) Rendkívül izgalmas szerelmi dráma a nagynevű Brigitte Helm és Henry Stuarttal mint főszereplőkkel.

**GAI MOZGÓ:** A BOTRÁNY. Nagy bűnügyi dráma. A főszerepeket Evelyn Brent, Clive Brook és William Powell játsszák.

Fél 12 órai MATINÉK műsora:

**CENTRAL MOZGÓ:** Nincs matiné.

**SELECT MOZGÓ:** SZERELEM ROMÁNCA.

**ELITE MOZGÓ:** A BOTRÁNY.

# HIREK.

— **Időprognózis.** Tulnyomóan felhős, csapadékra hajló idő várható, némi hősítéssel.

— **Követték nevezték ki a Rador vezérigazgatóját.** Bucurestiből jelentik: Vasile Stoicát, a Rador vezérigazgatóját, királyi dekrétummal Románia albániai követévé nevezték ki.

— **A polgármester a kormányzónál.** Dr. Lulai Cornel, Aradváros polgármestere, ma reggel Temesvárra utazott, ahol fontos tárgyalásokat folytat Bocu Sever kormányzóval.

— **Lemondott a varsói magyar követ.** Budapestről jelentik: Horthy kormányzó Belicska Sándor volt honvédelmi minisztert, aki Magyarország varsói követe volt, saját kérelmére felmentette állásától.

— **A magyar honvédség új főparancsnoka.** Budapestről jelentik: A kormányzó a honvédség új főparancsnokává Kárpáti Kamilló altábornagyot nevezte ki.

— **Gyászmise volt Bécsben Mária Terézia halála évfordulóján.** Bécsből jelentik: Mária Terézia halálának 150-ik évfordulóján, ma gyászmise volt, amelyen megjelent a szövetségi kancellár és sok előkelőség. Majd a Mária Terézia-szobor előtt disz-század üdvölvést adott le s a Mária Terézia-rend lovagjai elvonultak a szobor előtt.

— **Egy aradi törvényszéki tisztviselő nyugdíjba vonult.** Megható közvetlenséggel mondott búcsút az aradi törvényszék I. szekciójának tisztviselőjének a Buda Elemérné. Budáné huszonhárom évig teljesített szolgálatot az aradi törvényszéken. Először a telekkönyvhöz került, majd évek hosszu során keresztül az ügyészégi iktatónak volt nélkülözhetetlen munkása. Ugy a bírák, mint tisztviselőtársai meleg kollegiális szeretettel vették körül az uriaszonyt, akinek nyugdíjaztatása folytán pótolhatatlan munkaerőt nélkülöz, a törvényszék. A búcsuzkodó tisztviselőt kollegái valóságos virágerdővel árasztották el. Pop Titusz, az I. szekció vezetője mondott búcsút a nyugalomba távozó Buda Elemérnének.

— **A „Dimitrie Tichindeal” iskola kiállítása.** Az aradi Kulturpalotának érdekes kiállítása nyílt meg tegnap. Az arad-gáji „Dimitrie Tichindeal” iskola igen szépen kiképzett, közhasznú iparcikket mutat be az aradi közönségnek. A kiállítás június 10-ig áll a közönség rendelkezésére, Belépes díjtalan.

— **Névtelen feljelentéssel vádolt állatexportőr.** Néhány nap ekkor megirtuk, hogy az aradi ügyészség vizsgálatot indított egy névtelen levélben se-lyemesempészéssel megvádolt Popoviciu Aurel állatexportőr ellen. Az ügyészség a nyomozás során semmiféle ferhelo adatot nem talált, így a vizsgálat holtpontra jutott.

— **Autó és bicikli karambolja.** Ma délután fél hét óra tájban könnyen végzetessé válható karambol játszódott le a Boros Béni-téren. A 786-os számot viselő aradi autó elütötte Reicher Ferenc kerékpárját. Az uccán elszórt rendőr nyomban közhelpeit és megállapította, hogy a karambol a sofför okozta, aki nem tartotta be a hajtási szabályt. Reicher Ferenc biciklijé teljesen tönkrement és kisujján is sérüléseket szenvedett.

— **Román autóversenyző győzelme.** Belgrádból jelentik: A romániai autóverseny hucuresti-pancsovai szakaszán Butoulescu román versenyző került ki győztesen.

## Fehérmű különlegességek

**Matoria Fischer**

St. Pratiánu 2. (Minorita-palota)

Női és férfi fehérművek készítését  
kiszott anyagból is vállalom.

— **Gyanus öngyilkosság Kovaszincón.** A siriál csendőrség ma telefonjelentést küldött az aradi ügyészségnek, hogy Tudor Hortensia 17 éves kovaszinci leány a házuk udvarán levő kutba esett és ott halálát lelta. Az ügyészség a jelentés hiányossága miatt vizsgálatot rendelt el Tudor Hortensia balesete ügyében. Popoviciu ügyész ma délután kiutazott a helyszínre annak megállapítására, hogy a fiatal leány milyen módon került a kutba.

OVOMALTINE természetes erősítő tápszer megacélozza az izmokat, erősíti az idegeket.

## Fotó amatőr pályázók figyelmébe!

Felkérjük mindazokat a fotóamatőröket és urakat akik díjpályázatunk nyomtatott feltételeit nem kapták meg, értesítsenek bennünket akár telefonon (t. sz. 126) akár más módon.

Az értesítés kézhezvétele után a fotópályázatunk prospektusát a feltüntetett címre postafordultóval elküldjük.

Kiváló tisztelettel:

**BLOCH H.**  
fotóosztálya Arad.

— **Szeptemberben kerül esküdtszék elé a düsseldorfi rém.** Düsseldorfból jelentik: Kürten Péter ügyében az esküdtszék szeptemberben tartja a főtárgyalást.

— **Kormányzói kegyelmet kapott egy többszörös gyilkos.** Budapestről jelentik: Sebők Pál volt honvédtizedest, aki feleségét, apósát és anyósát szolgálati fegyverével lelötte, a katonai bíróság kötél általi halálra ítélte. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója most kegyelmi uton a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át.

— **Felhívom a Lippán, 1915. évben érettségizett osztálytársaimat,** hogy pünkösdi első napján, 15 éves találkozókon föltétlen jelenjenek meg. Lossa Emil, Iliá.

## Finom fehérmű

első árak

**Ruttkay & Botye cégnél**

Arad, megyeháza szemben.

— **Az aradi Gutenberg-dalkör** ma este ünnepelte Ujaradon, a Weil-féle kerthelyiségben, bankett keretében, egyik legrégebbi tagjának, Tamásovits Ferencnek 30 éves dalköri működését. A kitünő baritonistát arany lirával ajándékozták meg a szép ünnepélyen, melyen nagyszámu közönség vett részt.

— **A vigyázatlan bankszolga.** Szombat-helyről jelentik: Ma délután a főpostahivatalban 4500 pengőt loptak el a Mezőgazdasági Hitelbank Stefanics József nevű szolgájától. Stefanics az összeget fel akarta adni postán. Várakozás közben a nyakán lógó táská, melyben a pénz volt, kinyitott és a tolvaj ezt az alkalmat felhasználva, ellopta a bankjegyköteget. A Mezőgazdasági Hitelbank igazgatósága kétszáz pengős jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

## Pünkösdi ünnepekre

lego csóbban vásárolhat

**STRASSER**

divatruházab n, szemben a Lutheránus templommal.

Tagja a CONSUM kereskedelmi r. t.-nek.

— **Huszéves találkozó.** Az Aradvárosi Felsőkereskedelmi Iskola 1910 évben végzett volt növendékei folyó évi június hó 8-án, pünkösdi vasárnapján délelőtt 11 órakor tartják huszéves találkozójukat Aradon, a Kereskedelmi iskola dísztermében. Ugyanaznap este bankett. Kérjük volt osztálytársainkat, hogy részvételüket közöljék Guid Emil vagy Csóty János, Arad, Postafiók 32. címre.

— **Megkoszorúzták Virág Benedek sírját.** Budapestről jelentik: Virág Benedek költőnek, a magyar hősi és bölcselő óda megteremtőjének centenáriuma alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia és Budapest székesőváros megkoszorúzta a költő sírját.

— **Beszédes számok Csehszlovákiából** Prágából jelentik: Hivatalos statisztikai megállapítás szerint ez év márciusában Szlovénországból 1975-en, Ruszinszkból pedig 567-en vándoroltak ki. Ugyanebben az időben Csehszlovákiában a kivándorlók száma csak 712 volt.

— **Doktoravatás.** Balás Guidó orvos-szigorlót, az aradi római katolikus főgimnázium jelesen érettségizett tanulóját, Balás Márton v. igazgató és az aradi r. k. lyceum tanárának fiát, a budapesti Pázmány-egyetem orvosi fakultásán, május hó 30-án, az összes orvosi tudományok doktorává avatták. Már mint orvostanhallgató, élénk irodalmi tevékenységet fejtett ki; a budapesti „Szemészet”-ben értékes cikkeket írt, a „Vena centralis retinae elzárásának histológiájáról és pathogenesiséről” írt értekezlete pedig a világhírű „Archiv für Heilkunde”-ben németül is megjelent. Két és fél év óta az I. sz. Szeméklínikán, mint gyakornok működik. Professzorai a nagytehetségű fiatal orvosnak szép jövőt jósolnak.

## Gyermekkoszik részletre is. Gyermekkoszi üzem, Bul. Reg. Ferd. 38.

— **Orvosi hír.** Néhai dr. Graur fogorvosi rendelőjét dr. Berger I. nagyváradi fogorvos átvette és rendelését a Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 6. sz. a. (átjáróház) megkezdte.

— **Aranyeres bajoknál, beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékiájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési roham eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz használata mindig kellemes megkönnyebbülést, sőt gyakran teljes gyógyulást eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **A Franciaországba utazók figyelmébe.** A francia turisták hivatalos szervezete, a „Touring Club de France” aradi székhelyű Erdély számára delegátust nevezett ki Sincal György aradi mérnök személyében. Az új delegátus rendelkezésére áll a Franciaországba utazó közönségnek minden felvilágosítás megadására, megjelölve mindazon előnyöket, amelyek a francia turistaegylet nyújthat a külföldi látogatóknak.

— **Nagy mesedélután június 9-én a Minorita Kulturházban.** Rendezi a Növédelmi Hivatal.

## Gyermekkoszik rend- kívüli nagy választékban HEGEDÜSNÉL, ARADON.

— **Meghívó.** A Kisiparosok és Kézművesek Országos Szövetsége aradi fiókja ma vasárnap délelőtt 10 órakor monstre tiltakozó gyűlést tart a forgalmi adó, a túl magas kereseti adó és az új betegsegélyző pénztár törvénytervezete ellen, amely terhekkel a kisipar egész biztos tönkretételét vonja magánál. Iparos testvérek! Legyen ott mindenki mert csak abban az esetben fogják meghallani tiltakozó szavunkat. A tiltakozó gyűlés a városháza nagytermében lesz. Az elnökség.

— **Megjelent a „Der Deutsche Rundfunk” legújabb száma,** amelynek gazdag tartalmából kiemeljük az alábbi cikkeket: Kurt Fischer tanulmánya, Uccai élet Indiában, Német slágerénekeselek, Modern leadóállomások, Klasszikus derby-hét, teljes heti rádióműsor, számtalan mélynyomású kép, stb., stb.

— **Jégelőfizetéseket Reusz-cég bármikor felvesz. Pontos szállítás. Telefon 141.**

— **Legnagyobb gond a gyermeknevelés.** Ezen akart segíteni a szülőknek Nógrády László dr., a tudós gyermekpszichológus és ifjúsági író, amikor tíz évvel azelőtt megalkotta jellemképző nevelő-intézetét Budapesten. A kiváló híru intézet nem tömegintézet, növendékeket csak korlátozott számban vesz fel. A legmodernebb nevelési elvek alapján álló intézetet ma is tudós megalkotója vezeti. Nagy meggyőztetés minden szülő részére, ki gyermekét intézetben kívánja neveltetni, mert Nógrády dr. atyal kézése nyugodtan bízható. Az intézet egészségi szempontból is a legszerecsébb helyen van, a gyönyörű Zuglitzben (L. Szepesi-u. 8.) nagy parkban.

— **Nem az eladás, hanem az ügyes bevásárlás a kereskedő igazi művészete** — ezt a régi igazságot bizonyítja be uira Fehér M. Miksa Budapest, Károly-körút 12. szám alatti férfitruháruháza. Olyan előnyös áron szerzett be nagy tétel elsőrangú minőségű szövetet, hogy 120—160 pengőért tud belőlük mérték után kétszeri próbával férfijöltönyöket készíteni.

## FORUM

### A gyermekkultusz és az aradi korzó

A gyermekhéttel kapcsolatosan legfelsőbb helyről, Mária királynőtől felhívás jelent meg a lapokban, amelyben a Felső a gyermekek ünneplésére és a róluk való fokozottabb gondoskodásra hívja fel a figyelmet. „Hirdetem — mondja a felhívás — hogy a nép nagy büszkesége, a nemzeték szent célkitűzése a gyermek védelme és a népnek, a nemzeteknek évezredek át élni és virulni kell”. Ugyanakkor kénytelenek vagyunk rámutatni egy olyan lokális, a maga nemében lehetetlen intézkedésre, amely ezzel a nemes, legfelsőbb intencióval a legmérévebben ellenkezik. Az aradi korzón a nap bizonyos óráiban tilos gyermekkocsival közlekedni. Polgári ruhába öltözött rendőrök szólták fel távozásra a gyermekeiket sétáltató, vagy bevásárlásaikat végző anyákat és gyermekgondozó nőket. Nagyon szeretnék tudni, mi az indoka ezen intézkedésnek. Sajnos, Aradon soha sincs olyan nagy forgalom az uccán, hogy

egy gyermekkocsi akadályt alkosson. A nagy nyugati világvárosok óriási forgalmában sehol sem találkozunk ilyen intézkedéssel, sőt a gyermekkocsi előtt a keresztutaknál megállni tartozik minden autó, villanyos, stb. Első a gyermekkocsi! Ez az intézkedés egy demokratikus országban a polgárt legerősebb jogában, a szabad közlekedésben gátolja meg. Kinek van joga megtiltani, hogy egy anya, aki egyedül gondozza gyermekét, a nap bizonyos szakában gyermekével ne mehessen valamelyik főtéri üzletbe vásárolni? Tessék eltiltani azt, hogy gyermekkocsikkal csoportosuljanak, az igenis forgalmi akadály lehet.

Felhívjuk erre a sérelmünkre elsősorban a város nemes, nyugati gondolkodású polgármesterének és az egész városi tanácsnak, valamint a közrendet nem a merevség szemszögéből néző rendőrkvesztornak figyelmét. Hisszük, gondoskodni fognak róla, hogy ezt az indokolatlan, minden modern gyermekkultuszt megszegő intézkedést mielőbb hatálytalanítsák.

Több szülő, akik a városnak adóztató polgárai.

## Nagy partie eladás!

Eladásra kerül 3000 méter tiszta gyapju férfiszövet lényegesen a napi áron alul

I. SCHUTZ-nál

a Városi Kávéházzal szemben, ahol a CRE-DIT R.-T. könyve is érvényes. Siessen szükségletét — míg a készlet tart — saját érdekében mielőbb beszeresni!

## Egy aradi rézöntő özvegye a mexikói pokolról

Mexikó az emberi borzalmak országa — Pusztulás vár a bevándorlókra — Indián bandák rabolják a telepesekeket

(Arad, május 31.) Román Vilmosné egy aradi rézöntőmester özvegye az éjszaka érkezett meg Aradra. Tengerentúlról, Mexikóból jött. A múlt év novemberében indult el kis unokájával. Özvegy Románé fia már öt esztendeje él a mexikói pokolban. Neki tünhetetlen menyé a sora. Egy cigarettagyárban dolgozik. Ötszáz pezőért. A rézöntőmester özvegye így a vendégség kényelmes páholyából szemlélte a mexikói történeteket. A nyugalmas polgári élethez szokott asszony szomorú nosztalgiaival meséli, hogy Mexikóban, a színesstollu indiánok hazájában, mint örli fel a nélkülözés vagy a kétségbeesés robot azokat az emberpáriákat, akik egy salto mortaléval óhajtják megváltoztatni sorsukat.

Kaktuszlevél mint életmicsk.

Az emberi borzalmak színhelye ez alkalommal Irapuato nevű város. Nyolcezer lakósa van Irapuatonak. Egy nagyszabású dohánygyár adja meg az itt élő embereknek az életlehetőséget. Most folynak a telepítések. Európában van elég elszánt áldozat. Minden „Gringo” ezernyi reménnyel elteleve érkezik meg az európai pokolból, hogy azután elirasssa az elhagyott európai paradicsomot, amely a legnyomorúságosabb körülmények között is legalább egy kis kulturális felfrissülést nyújt. A mexikói kultúra csak a bevándorló fantáziájában élő álomkép. A színház és mozikultúrát még csak élelmes kereskedők sátorponyvái alatt mérik. A nyomorúság azonban uton-utfélen virágzik. Rengeteg a munkanélküli. A kétségbeesett, éhes emberek csordákba verődve kóborolnak az országutakon és kaktuszlevéllel tartják fenn nyomorúságos életüket. Akinek már fehérkukoricából és szinesbabból készült „Tortia” is jut, az a jól szituált emberk sorába tartozik.

Bandaharcok és tömeges kivégzések.

Mexikó indián lakossága még most sem nyugodott meg a spanyol uralomban. A mexikói dolgozó polgár élete sohasincs biztonságban. Állig felfegyverkezett emberek járkálnak az uccán Irapuatonban. Ugyszólván mindennapos és megszokott dolog, hogy a spa-

nyol katonaság véres harcot vív a bandákba tömörült indiánokkal. Ezek az antiszociális lények rablásokkal akarják megakadályozni a spanyolok építő munkáját. A házalókereskedő, az iparos, vagy az ültetvényes élete örökös veszélyben forog. A kitartásukról híres német telepések sem bírják az iramot. A termőföldet csaknem ingyen adja az államhatalom, de nincsen benne köszönet, mert amikor aratásra kerülne sor, az indián benszülöttek elrabolják a termést és a telepesekeket legyilkolják. Minden tehetősebb ember szökve menekül ebből a pokolból. A katonaság és a felkelők közötti harcot tömeges kivégzések követik. Irapuatonban nem telik el egy nap, hogy két, vagy három indiánt ki ne végeztetne az államhatalom. A templomfal tövében kapják meg a golyót ezek a szerencsétlen benszülöttek.

Tébolyda vár a „gringóra”.

A bevándorló eleinte türelmesen vár. Munkát azonban nem kap és így kénytelen a folyók mentén földalatti üregekben tengetni életét. Az elmúlt hetekben több mint egy és fél

## 1000 pengő apanázst ítéltek meg Polnay Lucynak, akit apja csak lovagolni, vívni és nyelvekre tanított.

(Budapest, május 31.) Általános érdeklődést keltett az a törvényszéki tárgyalás, amelyen Polnay Jenő, az Atlantika Trust vezérigazgatója állott szemben Polnay Lucyvel, a saját édes leányával, aki ezeröttszáz pengő havi tartásdíjat követelt az édesapjától, azzal az indokolással, hogy

semmiféle foglalkozáshoz nem tud hozzátogni, mert az édesapja csak lovagolni, vívni — és nyelvekre tanította.

Nem tud gépirónói, vagy bármilyen más állást vállalni, mert semmit nem tanult és miután az édesapjával olyan rossz viszonyba került és a szülői házát elhagyta, megélhetését csak úgy tudja folytatni, ha édesapja legalább 1500 pengő havi apanázst ad, mert ez az az összeg, amiből olyan módon bír megélni, ahogyan az édesapja nevelte.

Az ügyben bírói tárgyaláson igyekeztek Polnay Jenő kegyelmes ur és Lucy leánya között a békés egyezséget létrehozni, ami hónapokon át Polnay Jenő, az apa álláspontja miatt meddő kísérlet maradt. Polnay Lucy határozottan a havi 1500 pengős apanázst je-

## Villa „Enea” Pensio

Lauranában (Lovrana) Abbazia mellett a Quarnero gyöngyében. Mérsékelt árak, kitűnő ellátás. Fejlesztett és gyermekeknek ideális — Felvilágosítást ad, prospectust küld a tulajdonos (—)

Dr. Förstner Gyuláné, Budapest, VI. Pulyovszky-u. 10. Tel. 156-93. Laurana Villa „Enea”

millió munkanélküli özönlötte el Mexikót. Azóta vált csakugyan pokollá a gringó élete. Az U. S. A. nyomorgói elkeseredett harcot vívnak az európaiakkal. Minden életheletőségtől elvágják. A szerencsétlen európai nem sokáig győzi türelmével. A legtöbb esetben felemészti a mexikói pokol. Szerencsésebben jár az, aki hazakerülhet. Románéval érkezett Aradra, illetve az aradmegyei Varjasra egy Farkas nevű család. Férj, feleség és egy leánygyermek. Belebetegettek a sok kinszenvedésbe. Egy erdélyi asszony és a nővére elborult elmével ültek a hajóra. Az elmszaj nem elszigetelt jelenség a bevándorlók között. Ugyancsak Románéval érkezett Variásra Jankovics Dusan ottani kereskedő is. Őt is teljesen összetörte a mexikói pokol. Hat hónapig tartózkodott odakint. Hetvenezer lejébe került a kirándulás. Rokonai jóvoltából koldus szegényen érkezett vissza Romániába.

## Leleplezték a zsidó hősi halottak emléktábláját Pankotán.

Pontban fél 12 órakor vette kezdetét a pankotai izraelita templomban a hősök emlékére rendezett gyászistentisztelet, amelyen részt vett Pankota község és körzetének intelligenciája felekezeti és nemzetiségre való különbség nélkül. A közigazgatás emberei dr. Pop Zászló Simon világosi főbíró vezetésével jelentek meg. Teljes számban vonult ki a két pankotai tüzoltó egylet is Sferdean Josif és Gerő Jenő parancsnokok vezetésével.

A gyászistentiszteletet Sonnenschein Eliás Pankota kerületi főrabbi celebrálta, a kántortiszt pedig a főrabbi bátyja, Sonnenschein Zsigmond aradi kántor látta el. Az ünnepség után a vezetőség a Fehér Kereszt nyári helyiségében látta vendégül az ünnepségen megjelenteket, majd pedig Molnár József hitközségi elnök vendégelte meg s hívta meg ebédre a környékbeli hősihalottak hozzátartozóit.

A hősök emléktábláján a következő nevek szerepelnek egymásutánban: dr. Halász Géza honv. törzsorvos, Juhász Árpád főhadnagy, dr. Halász Imre főhadnagy, Löwy Ödön hadnagy, Grosz Mihály, Mahler Samu, Wilder Simon, Schwartz Ernő, Dávid József, Sonnenschein Henrik és Gergely Simon. Az emléktáblát a Chewra Kadisa Pankota emelte.

lölte meg, amelynek segítségével továbbra is azon a nivón élhet, amelyen a szülői háznál élt, viszont az apa azzal érvelt, hogy

ezt az életnívót leánya számára ma már nincs módjában biztosítani, mert lecsökkenő jövedelmei miatt a saját életnívóját is szűkebb keretek közé szorította.

A békítési kísérletek folytak tovább, míg végül apa és leánya helyzetéhez képest sikerült egy méltányosabb egyezségi platformot létrehozni, úgy, hogy

Polnay Lucy, aki ezidőszent Berlinben tartózkodik és az egyik legjobb filmgyárhoz készül szerződni,

elfogadta a legújabb egyezséget, mely szerint Polnay Lucy a jövőben havi 1000 pengő apanázsból részesül.

Ezzel végül lezárult a hónapok óta folyó családi háborúság és békés elintézését nyert az utóbbi esztendő egyik legérdekesebb pere, melyben egy apa ellen saját leánya indított tartásdíj megítéléséért nem mindennapi érkességű pert.

Hallgasson és figyeljen a jó szóra  
Negyven leírt kölcsönkapja egy óra  
LÖBL könyvtár, csupa új szép könyvet,  
És így szebben tölti el majd napjait,

## Az aradi Koncz-fivérek szondaoltó-találmánya Maniu elé kerül

A találmány nemcsak az égő szondát oltja el, de megakadályozza a többinek kigyuladását is — Szomorú tapasztalatok arról, hogy nem a szondatűz eloltása a fontos

(Arad, május 31.) Moreniben már egy év óta lángol az örökszonda, naponta milliókat érő nyers olaj ég el és újabb milliókat emészt fel az oltási munkálatok horroros költsége. A kár az amerikai társaságé, amely a moreni-i szondákat bérlé, de nagy veszteség a nemzeti vagyonra is, amely napról-napra érzékenyen károsodik a kincset érő fekete olaj pusztulásával. Legutóbb már emberáldozatot is követelt a szondatűz és itt az ideje, hogy végre a kormány is beleavatkozzék az oltási műveletekbe és ellenőrizze, mi is történik tulajdonképpen az égő szonda körül. Bebizonyosodott, hogy az eddig használt módszerek rosszak, viszont a társaság rendelkezésére áll száz meg száz új találmány, amelynek mindegyike ezzel az „égető” problémával foglalkozik. Mivel azonban tekintélyes jutalom van kitűzve a szondatűz eloltója részére. érthető, hogy a tüzhöz közelálló körök elsősorban a saját módszereikkel kísérleteznek és kategorikusan visszautasítanak minden — még a legrealisabbnak is látszó — tervet. Így a szonda tovább ég, az olaj tovább pusztul és munkáséletek esnek az öröktűz áldozatává. Jellemző a moreni-i aranymáglya körüli táncra két aradi fiatal ember esete:

Koncz Géza aradi technikus Budapesten végezte a felső technológiát, kitűnő szakember öcsésével. Aladással együtt a moreni-i robbanás előtt három hónappal beadványban fordultak az amerikai petroleumtársasághoz és felajánlják, hogy saját találmányu fojtókészülékkel hajlandók nemcsak a szondatűzet eloltani, hanem még a többi szondák kigyuladását preventíve megakadályozni.

A társaság rövid, rideghangu levélben válaszolt: nem reflektálnak szolgálataikra. A Koncz-fivérek erre felutaztak Bucurestibe és személyesen is felszólalták, hogy ajánlatukat meghallgassák és figyelembe vegyék. Bucurestiben azonban kerekén megmondották nekik, hogy ne is fáradjanak, mert itt különböző nagy érdekek forognak kockán, amelyek nem engednek kívülről jövő törekvéseket érvényesülni.

Vigyék csak haza a találmányukat, azt Moreniben nem használhatják.

A Koncz-fivérek szomorúan jöttek haza Aradra, de még mindig nem adták fel a reményt, hogy

végre is valaki meghallgatja őket és ráterelhetik a figyelmet találmányukra. Koncz Géza ma bentjárt az Aradi Közlöny szerkesztőségében és érdekes dolgokat mondott el a moreni-i tüzkatasztrófával kapcsolatban:

— Már hónapokkal ezelőtt megjósoltam — mondotta — hogy az eddig erőszakolt alagut-módszer katasztrófális robbanásra fog vezetni. Szomorú, hogy amit jószóltam, az teljes mértékben bekövetkezett és számos emberélet esett áldozatul a hiábavalóan makacs kísérletezésnek. A mi módszerünk sokkal egyszerűbb és teljesen veszélytelen. Fojtókészülékünk a legnagyobb nyomást is kibírja és precízen működik. Mintegy háromszáz méternyi távolsághól szerelhető rá az égő szonda szájára és biztos hatása: néhány nap alatt elfoítja a tüzet. A fojtókészülék azonban nemcsak a már égő szonda eloltására alkalmas, hanem felszerelhető vele minden szonda, amelynek kigyuladását aztán teljesen lehetetlenné teszi. A szerkezet ugyanis automatikusan reagál egy bizonyos hőfokra, kiolvad benne egy biztosíték és a fedőlap leereszkedik a szonda szájára, amit légmentesen elzár.

— Készülékünk acélmodellje elkészült és bármely szakértő-fórum előtt hajlandó vagyok azt bemutatni. Sajnos, mielőtt szabadalmaztatnom volna, két-három urnak elmondtam találmányom lényegét és most azt olvasom a lapokban, hogy a robbanáskor egy fojtókészülék is az explozió áldozata lett. Az a gyanúm, hogy valaki visszaélt a bizalmammal és a mi készülékünk mását — persze tökéletlenül — már fel is használta a tűz oltásánál. Érzem, tudom, hogy mi el tudnók oltani a moreni-i szondatűzet, de ugylátszik, itt nem a szonda eloltása a fontos, hanem különböző érdekek érvényesülése. Én azonban erőm és igazam tudatában nem hagyom annyiban a dolgot és még a jövő héten felutazom Bucurestibe, egyenesen Maniu miniszterelnök urhoz, akinek igazságérzetében bízom. Audienciát fogok kieszközölni és bemutatom a miniszterelnök urnak a találmányomat, amelynek értékét minden intelligens laikus is megértheti. Remélem, hogy ilyen módon sikerül eljutni odáig, hogy illetékes körök végre meghallgassanak.

## KÜRTEEN A CANAILLE KINÖVÉSE

Miért ceremóniásan udvarias a düsseldorfi rém? — Kürten Péter pathológiai portréját megrajzolja egy magyar ideggyógyász

(Budapest, május 31.) Esztendő s hajsza után végre hurokra került a düsseldorfi tömeggyilkos. Mielőtt elfogták volna, az izgatott közvélemény megszólaltatta Európának úgyzólván valamennyi neves ideggyógyászát és híres rendőrt, hogy ezek a szakemberek próbáljanak képet adni az ismeretlen rémről, aki nyilván nap, mint nap velünk van, részt vesz napi munkánkban, a vilámon talán ép jómagunkkal kap össze a tolongásban és talán ő az a magányos szomorú ember, akivel éjnek-éviadán sétánkon az elhagyott parkban, a város határában találkozunk.

A híres rendőrök és a híres ideggyógyászok a legkülönbözőbb figurának konstruálták meg az ismeretlen tömeggyilkost, a legintuitívusabb figura azonban két-égkívül ő maga, élő valóságában, ez a Kürten Péter, ez a közönséges, primitív ember, akit elfogtak. Külső megjelenése és szegényes élete annyira hétköznapi, annyira távol áll a maga kreálta grand-giugnot vámpírnak, fantasztikus rémnek, ördögien tervszerű tébolyodótnak képzelet hősétől, hogy méltán fölmerül az ijesztő kérdés: végre is a jámbor embereket mi különbözteti meg az ilyen fenevadtól, mi az is-

## SZÉP NAGY consoltükörráma faragott

női szalonba alkalmas, antik nagy garderoobszekrény, antik varróasztalka, 3-as kis barokk tükör, képrámák, festmények, teljesen új bricsesnadrág, 2 új 56½ férliciklender, rövid férliciklender átmeneti, borkamásni, férfi nyári sapkák és kalapok, 42-es új férlicipők, szép mellények, 1 díjat nyert pedigres setterkutya ELADÓ. Földi eper kapható naponta.

ARAD, STR. G. COANDA (BORONA-UCCA) 9. SZ.

mérve a tömeggyilkosnak.

Ép ezért fölkerestük Hajós Lajos dr. egyetemi magántanár, a kiváló ideggyógyászt, aki, mint törvényszéki ellenőrző szakértő, ép elégszer állt már szemtől-szemben, kúrtempéterekkel, tehát a leghivatottabb arra, hogy megoldja a düsseldorfi események lélektani rejtélyét. Hajós Lajos dr. egyetemi magántanár a következőkben rajzolta meg Kürten Péter pszichopathológiai portréját:

**A tolvajnyelv-család.**

— Először is fel kell tennem, hogy a düsseldorfi tömeggyilkos alighanem tényleg az, akit elfogtak. Miután az orvosi tudományok és a lélektanok következtetésekkel kell egy ismeretlen ember rejtélyét megoldani, nem csoda, hogy bár az ember meg van, a rejtély még mindig nem látszik teljesen megoldottnak. Kürten Péterrel, mielőtt még kilétét ismerték volna, cselekedetei után ítélve, azt gondoltam, hogy nem normális ugyan, de büntetőjogilag beszámítható. Ezt a föltevésemet most meg erősítve látom azokból a hiányos értesülésekből, amelyeket rendőri kihallgatásai adnak. Röviden kívánom tehát összeállítani azokat a jellemvonásokat, amelyek a pszichopathológus előtt jelentősek.

— Az első ilyen jellegzetesség, hogy Kürten Péter a büntetendő és folyton bűnöző sörredék tagja. Abban a társadalomban élt tehát, amelyről köztudomású, hogy a többi közt külön nyelve van: a tolvajnyelv. Ezt a tolvajnyelvet úgy kell elképzelni, hogy benne van minden, ami a mesterség szakmájába vág, benne van talán még mind az is, ami ital, szerelem és játék körül idegizgalmat és mámort kínál. De nincsen benne semmi, egyetlen szó, egyetlen kifejezés, egyetlen hang sem, ami az életben nemes és önzetlen cél. Ennek a különös nyelvszigetnek nemzetiségeihez tartozott ez a hírhedt Kürten Péter.

— Pszichopathológiai szempontból figyelemreméltó továbbá, hogy bizonyos szempontból pedáns, többé-kevésbé rendszeres életet folytat, amelynek mindennapi első betevő falatja: a reggeli ujság. Sajátos jelenség ez oly műveletlen emberről, milyen Kürten Péter lehetett. Ennek a rendszeres ujságolvasásnak oka nyilván az volt, hogy ő már régóta azzal a csodálatos önteltséggel járt-kelt és mozgott, az életben, hogy nélküle nem is lehet igazában jó ujságot csinálni, hogy ő és az ő viselt dolgai az igazi hírlapszenzációk. Ez az ember már-már hírlapíróvá avanszált önmaga előtt, amikor kirokival kedveskedett és leveleket csempészett a sajtónak, hogy valamiképp ki ne aludják az ő hirneve.

**Az udvarias rém.**

— A harmadik karakterisztikus vonás a mi Péterünkénél az ő kellemetlen, ceremoniális, maníros, álszenteskedő udvariaskodása. Ez majdnem az egyedüli komolyabban pszichopatiás vonás, amely leginkább jellemzi az epilepsziás és a szexuális gonosztevőket.

Eddig szól a tudós nyilatkozata, amely a romantika minden sallangjától megfosztja a düsseldorfi fantasztikus rémet, akit a riportfantázia színesített mesésen izgalmas, ijesztő fantómá. Kürten Péter a sörredék, a canaille visszataszító, ártalmas kinövés: le kell operálni az életről.

## Olcsó nyaralás

a gyoroki szőlőhegyek legszebb pontján uricsaládnál, Dr. Poth Jánosné üdülőtelepén.

Napi pensio 120 leitől kezdve. Védett hely, pormentes levegő. Légtürdők, napifürdők!



## ÉDES FIAM,

csak akkor megyek el veled fürdőre,

Ha nekem

## ETNA Kroko kofiert veszel.

Ha utánzatot veszel, inkább nem megyek sehova.

ETNA KOFFERMŰVEK  
CLUJ.







**VICHY-ETAT GYÁRTMÁNYOK**

**VICHY-ETAT SÓ** Természetes sókivonat vizekből alkalkus vizek készítéséhez.

**VICHY-ETAT PASZTILLA** 2 vagy 3 ebéd után meglazítja az emésztést. Sajátkezűleg elkészíthető egy szénsavtartalmú, emésztést elősegítő vizekkel.

**SÜRITETT VICHY-ETAT**

*Ovakodjunk a hamisításoktól és az utánzatoktól!*

**Forma-ba a szabadság!**

A frissítő fürdő utáni strandolásnál, játékban nem szabad, hogy fürdőruhájának kifogástalan volta miatt gondjai legyenek! A divatban járatok meggyőződésszerűen csak

**Forma-fürdőruhát** viseinek, mert azok mintákban, szabásban és minőségben a legdivatosabbak.



**ROSENBERG & HERTZ**  
LONDON-PÁRIS-KÖLN.

Vezékpriest és nagybani árusítás  
Központ: Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia részére:  
Aczel Gyula  
Budapest, V. ker. Rákóczi-ut 32. sz.

**LUSZTIG és BERGER**  
ARAD,  
Bulev. Regina Maria 24.

**Szenzációs szabadalom!**

**250%** huzatfokozás  
**30%** tüzelőanyag

**megtakarítás**

érhető el a szab. „FEJKÓ” vasbeton kéménytoldalek (deflektor) által. Ezen szabadalomra **vevők vagy engedélyesek** kerestetnek. Ajánlatok „örökös tárgy” jellegre

**Bloekner J.**  
hirdető irodájába, Budapest, IV., Városház-u. 10., kéretnek. 181

**Alkalmi házeiadások!**

Városháza közelében emeletes ház 5 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, értékes telekkel 1,400,000 lejért. Piacér közelében 6 lakásos, magassídszintes ház 150,000 lej évi jövedelemmel 830,000 lejért. Városháza közelében emeletes ház parkettás, fürdőszobás lakásokkal 850,000 lejért. A volt Szabadság-térhez egészen közel jökarban levő emeletes ház 20%-os jövedelemmel 775,000 lejért Belvárosban legjobban épített emeletes ház 6 lakással, 500 □-öles telekkel 1,650,000 lejért. Piacér közelében évi 200,000 lej jövedelemmel 7 lakásos emeletes ház 1,250,000 lejért. Belvárosban sarokház 3 üzlettel és 2 lakással, 75,000 lej évi jövedelemmel 380,000 lejért. — Belvárosban ház vendéglővel és 3 lakással 300,000 lejért. Belvárosban magassídszintes magánház 6 szobás, parkettás lakással, üvegezett hálal és parkirozott udvarral 680,000 lejért. A bel- és külváros minden részében tőkebefektetésre kiválóan alkalmas ház- és kényelmes magánházak eladóak. HAASZ ALBERT irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. szám.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

**Készpénz áron vásárolhat**

**6½ havi hitelre**

a „CREDIT” R.-T. könyvecskőjével

**Goldstein Lajos**  
divatruházában 2251  
Arad, Str. Bratianu 2., Minorita-palota.

**Legszöbben fényez, mos, vasal:**

**Buttinger Terep**

gőzmosodája Arad, v. Battány-u. 85.  
**bent az udvarban.**

**Terézia Felter** kozmetikai intézete. Aromasárga, radiumos és szénsavas kezeléssel olcsó bértelben. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása, archámasztás stb. Szerek eladása. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

**NYILTTÉR.**

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

**NYILATKOZAT.**

Ezúton hozom az érdekeltektől hivatalos körök és a nagy nyilvánosság tudomására, hogy az aradi törvényszék II. szekciója ez év május 17-én jogerős ítélettel felbontotta P. Costachescu munkafelügyelőségét. A határozatban és hitvesének, született Nicoara Ofélia aradi munkásbiztosító pénztári tisztviselő nő házasságát.

Ennek értelmében alulírott P. Costachescu kijelentem, hogy fenti időtől kezdve volt feleségem egyetlen társadalmi ténykedésért felelősséget nem vállalok, annál inkább, miután a jogerősre emelkedett ítélet révén, volt feleségem csak leánykori nevét használhatja.

**P. Costachescu.**

**Köszönetnyilvánítás.**

Mindazoknak, kik szeretett drága halottam

**Sándor Dezsőné**

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatomat enyhíteni igyekeztek, köszönetnyilvánításom fejezem ki.

**Sándor Dezső.**

A szerkesztésért ideiglenesen  
**SALGO HENRIK**  
felel.

**Hirdetmény.**

Gróf Zelenski Róbert tulajdonát képező Arad városában Piața Stefan cel Mare (volt Nagyvárad-ut) 16—18. szám alatt fekvő circa 1600 □-ös nagyságu beltelek a rajta levő épületekkel együtt, kivéve az uccai épületet 1930. július 1-től kezdődőleg három évre bérbeadandó.

Az ajánlatok az uradalmi igazgatósághoz Andrel Saguna (Ötvenes) u. p. Arad, III. számú postahivatal adandók be. 2235

**HIRDESSZEN az Aradi Közlönyben!**

**Jégszekrények legolcsóbban Nagy Adolf-nál.**

**Lippafüred klimatikus és gyógyfürdő**  
(Bánát gyöngye)

Rádium, szénsavas, vasas, kén és magnézium tartalmu ásványforrások páratlan gyógyhatásuknál fogva, az országos balneológiai kiállításán első díjat nyert.

Javasolva: szívba, érimeszesedés, magas vérnyomás, reuma, idegrendszer (neurastenia) vese és hólyag bántalmaknál, az összes női nemi bajoknál

Lábadóznak, vérszegény nők és gyermekeknek igazi áldás.

Junius 15-ig 50% kedvezmény fürdő és szoba áraknál.

Napi penzió: szoba, fürdő és háromszori étkezéssel I. osztályú 220 lej, II. osztályú 170 lej.

Egész időnyre 80 tagu katonazene hangversenyez

**Kérjének mindenütt APOLLO természetes ásványvizet.**

Királyi udvari szállító.

**Olcsó árainkkal bámulatba ejtjük a közönséget!**

Gyári kópiáinkkal által több waggon kerékpárunk érkezett: „Güricke”, „Dürkopf”, „Kaiser”, „Waffenrad”, „Steyer”, „Mars”, „Nannmann”, „Brennabor”, „Bastert”, „Krup Standard”, „Hossia”, „H. S. T.”, Tura és Versenykerékpárok, kedvező részletekre is kaphatók.

Atkatrésekben gazdag raktár.

**Hammer Zeigmond és Fia**  
Bulevard. Regele Ferdinand No. 27. (Goros Béni-tér)

**Ingyen sorsjegy!**

Minden 10. üzletfelemnek 1 drb. 50 lej értékű Iparos Othor sorsjegyet adok ajándékba!

Heszpodár kelmetestő és vegrtisztító v. Teleky-u. 18. sz.

**Edmond KISS Ödön**  
Fabrica de caroserie de automobile  
Autókarosszéria üzem  
Arad, Bulev. Reg Ferdinand No. 27

**Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket**

legszöbben, legolcsóbban fest, tisztít

**MÜLLER J. és FIA**  
Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.) Str. Bratianu 5. (v. Weltzer J.-ucca)

